

Zaburzenia integracji sensorycznej

Co to jest i na co zwracać uwagę?

Co to jest integracja sensoryczna?

Integracja sensoryczna to proces zachodzący w mózgu, który porządkuje wszystkie informacje odebrane przez zmysły: węchu, smaku, zapachu, dotyku, równowagi, czucia ruchu.

Integracja sensoryczna (SI) pozwala człowiekowi na celowe działanie, rozpoznawanie tego, co właśnie odczuwamy, właściwe reakcje organizmu, umożliwia selekcję informacji, przetwarzanie i tworzenie na dane bodźce właściwej odpowiedzi - adaptacji.

Jest to proces, który zachodzi poza świadomością, podobnie jak oddychanie a jej rozwój zaczyna się już w życiu płodowym.

Dzięki niemu mamy koordynację ruchową. Poznajemy smak i zapach poszczególnych potraw, reagujemy na codzienne zjawiska, potrafimy wykonywać jakąś czynność, nie patrząc na nasze dłonie.

Towarzyszy nam od początku do końca życia.

Co to jest integracja sensoryczna ?

Jeżeli w naszym organizmie wszystkie napływające z zewnątrz informacje są przetwarzane poprawnie - czyli proces integracji sensorycznej przebiega bez zakłóceń - widzimy świat jako przyjazne środowisko.

Potrafimy trafnie ocenić sytuacje w której się znajdujemy i co najważniejsze, nasze reakcje są adekwatne do sytuacji, która nas spotkała np. gdy dotkniemy gorącego garnka - cofamy rękę, jeżeli czujemy, że jedzenie nieświeżo pachnie - rezygnujemy z konsumpcji.

Sytuacja komplikuje się wówczas, kiedy nasz mózg ma problem z właściwym odbiorem i przetwarzaniem zewnętrznych bodźców. Kiedy przyjazny, lekki dotyk - boli, większość świata wokół bardzo intensywnie i często nieprzyjemnie pachnie a własne ciało nie chce nas słuchać.

Zaburzenia integracji sensorycznej bardzo utrudniają funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie.

Objawy zaburzeń integracji sensorycznej

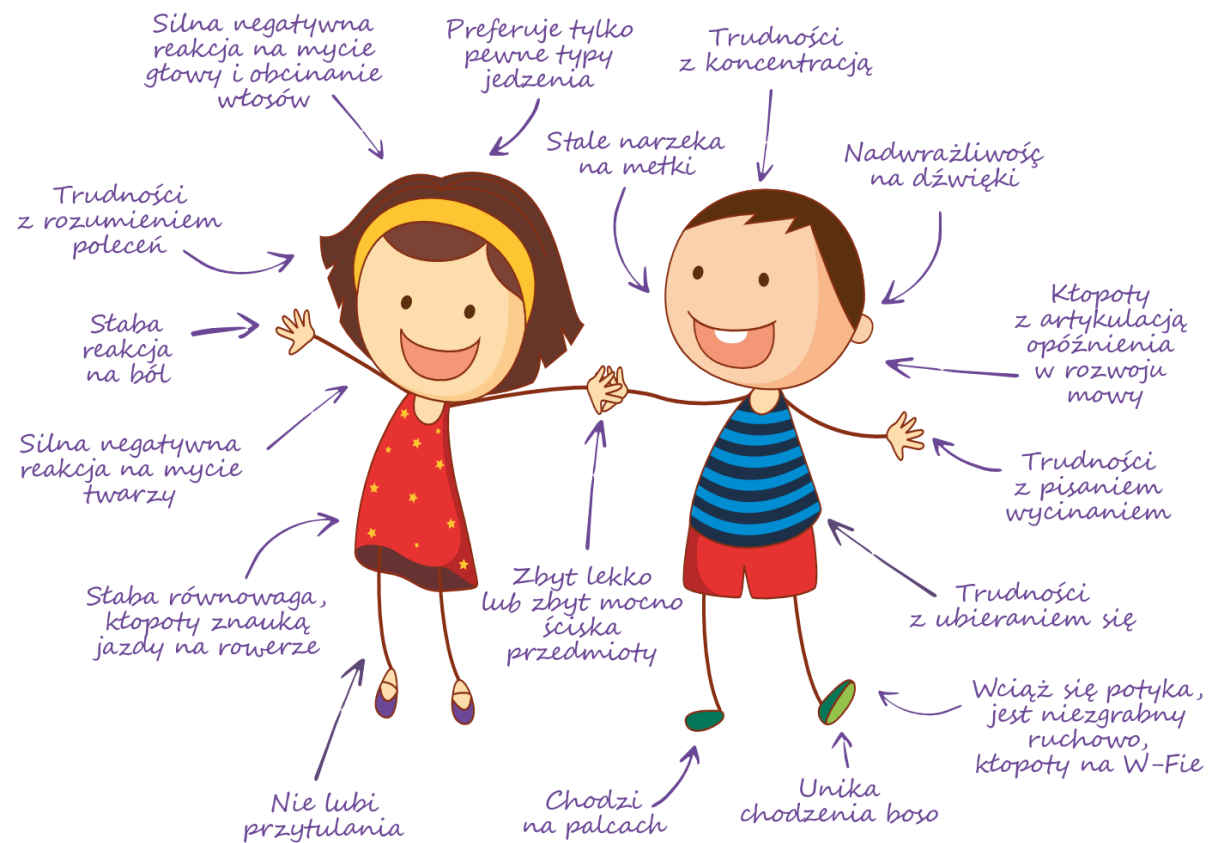
Nieprawidłowa integracja sensoryczna przejawia się dysfunkcjami czyli zaburzeniami.

Pojawiają się one, gdy układ nerwowy niewłaściwie organizuje bodźce zmysłowe.

Dysfunkcje nie są związane z uszkodzeniem narządów zmysłów, np. niedosłuchem czy krótkowzrocznością.

Zaburzenia SI dotyczą nieprawidłowości w zakresie przetwarzania bodźców sensorycznych w obrębie następujących systemów: czuciowego (dotykowego i proprioceptywnego), przedsionkowego (czucie głębokie), słuchowego, wzrokowego, węchowego i smakowego.

Objawy zaburzeń integracji sensorycznej

Objawy zaburzeń integracji sensorycznej - cd

- Dziecko jest niespokojne, płaczące, ma kłopoty z zaśnięciem, często wybudza się w nocy,
- ma trudności z jedzeniem,
- jest niezdarne, słabo skoordynowane, ma trudności z ubieraniem się,
- nie jest samodzielne
- ma problemy z utrzymaniem równowagi, często przewraca się na prostej drodze,
- często wpada na stojące przedmioty,
- ma problem z koncentracją uwagi,
- przyjmuje nieprawidłową postawę przy stoliku - podpira głowę, zjeżdża z krzesła,
- jest nadruchliwe, nie może usiedzieć w jednym miejscu, często zmienia aktywności i pozycję ciała,
- uwielbia karuzelę i huśtawki lub ich unika,
- porusza się nieadekwatnie do sytuacji - zbyt wolno lub zbyt szybko,

Objawy zaburzeń integracji sensorycznej - cd.

- jest impulsywne, nadwrażliwe emocjonalnie, często się obraża, bywa uparte, niezadowolone bez przyczyny, ciężko zrozumieć przyczynę jego zachowania,
- trudno mu nauczyć się jazdy na rowerze, czuje się niepewnie na niestabilnym podłożu np. materacu,
- nie toleruje zabiegów higienicznych np. mycie głowy, kąpiel, obcinanie włosów, paznokci,
- nie lubi się przytulać, nie lubi niespodziewanego dotyku lub przeciwnie nadmiernie obściskuje,
- nie znosi metek od ubrań,
- odmawia ubierania nowych rzeczy, woli nosić stare,
- nadmiernie zwraca uwagę na brudne dłonie, unika brudzących zabaw,

Objawy zaburzeń integracji sensorycznej - cd.

- unika zabaw zespołowych z kolegami, rodzeństwem,
- sprawia wrażenie, że nigdy się nie męczy lub wręcz przeciwnie męczy się bardzo szybko,
- ma problem z zaplanowaniem ruchu, nie wie od czego zacząć wykonywanie nowej czynności,
- w nowym miejscu czuje się zagubione, potrzebuje sporo czasu by się odnaleźć w otoczeniu,
 - nie ma dominacji jednej ręki,
- niska samoocena.

Integracja sensoryczna

Każde dziecko inaczej reaguje na bodźce z otoczenia. Ale są takie dzieci, które mają wyraźny problem w regulowaniu swoich relacji ze światem. Nieprawidłowe wzorce wpływają na całość funkcjonowania dziecka i zakłócają jego rozwój społeczny, emocjonalny, zdolności ruchowe.

Warto te objawy przeanalizować a w razie wątpliwości umówić się na spotkanie z terapeutą SI.

Dziękuję za uwagę

mgr Jolanta Romaniszyn

Literatura:

1. PSTIS Polskie Stowarzyszenie Terapeutów Integracji Sensorycznej SI
2. Materiały szkoleniowe „Integracja sensoryczna - wszystko co nauczyciel wiedzieć powinien. Olga Żuk - terapeuta integracji sensorycznej. (Centrum Harmonia - Edu).